

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2001 vp

Hallituksen esitys valtuudesta valtioneuvoston antamiseksi suomalaisille lentoyhtiöille koskien kolmansille osapuolille aiheutuvia sotariskivahinkoja

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä syyskuuta 2001 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen valtuudesta valtioneuvoston antamiseksi suomalaisille lentoyhtiöille koskien kolmansille osapuolille aiheutuvia sotariskivahinkoja (HE 126/2001 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Veikko Kantola, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Pekka Hurtola ja hallitusneuvos Yrjö Mäkelä, liikenne- ja viestintäministeriö.

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Veikko Kantola, valtiovarainministeriö
- hallitusneuvos Pekka Hurtola ja hallitusneuvos Yrjö Mäkelä, liikenne- ja viestintäministeriö
- talousjohtaja Petri Pentti ja lakimies Sami Sarelius, Finnair Oyj.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi perustuslain 82 §:n 2 momentissa tarkoitetun suostumuksensa siihen, että valtioneuvosto voisi antaa määräämillään ehdoilla vastavakuuksia vaatimatta valtioneuvoston suomalaisten lentoyhtiöiden sotariskin kolmansille osapuolille aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen osalta enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan. Takuu esitetään annettavaksi siten,

että se tulee voimaan taannehtivasti 25.9.2001 lukien irtisanottuja lentoyhtiöiden sotariskivakuuksia vastaavasti. Takuu annettaisiin muiden ehtojen suhteen erikseen sovittavalla tavalla, kuitenkin niin, että kolmansien osapuolien henkilö- ja esinevahingot katettaisiin enimmillään yhteen miljardiin Yhdysvaltain dollariin (1 000 000 000 USD) asti vahinkotapahtumaa kohden.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Hallituksen esityksessä ei ole otettu kantaa siihen, kuinka kauan ehdotettu järjestely olisi voimassa. Tarkoituksena on kuitenkin hakea pikaisesti kestävämpi ratkaisu. Valiokunta katsoo, että ehdotetulle järjestelylle on syytä jo tässä vaiheessa asettaa selkeä takaraja, johon mennessä osapuolten tulisi viimeistään löytää pysyvä ratkaisu asiaan ottaen myös huomioon kansainvälisesti tehdyt ratkaisut. Valiokunta ehdottaa, että järjestely olisi voimassa 31.3.2002 saakka.

Hallituksen esityksen mukaan valtiot voivat periä takuustaan riskejä vastaavan maksun, mutta tämä maksu voidaan lyhyellä aikavälillä jättää perimättä. Hallitus ei ole tässä vaiheessa ehdottanut maksun perimistä. Valiokunta toteaa, että valtiontakuun antaminen lentoyhtiöille on valtion tukea. Siksi valiokunta pitää perusteltuna, että hallitus selvittää muun muassa lakitekniset mahdollisuudet maksun perimiseen sekä takautumisoikeuteen liittyvät kysymykset. Samalla tulee myös selvittää, mihin ratkaisuun muun muassa muissa Pohjoismaissa on päädytty.

Tilanteen seuraamiseksi eduskunnassa valtioneuvoston tulee myös säännöllisesti informoida valtiovarainvaliokuntaa tilanteen etenemisestä.

Valtioneuvoston tulee lisäksi toimittaa valiokunnalle selvitys siitä, mitkä Suomessa toimivat lentoyhtiöt kuuluvat järjestelyn piiriin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta, joka eduskunnan työjärjestyksen 39 §:n 4 momentin nojalla on valinnut valtiovarainvaliokunnan verojaoston puheenjohtajan esittelijäksi asiaa eduskunnan täysistunnossa käsiteltäessä, kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta päättää perustuslain 82 §:n 2 momentin mukaisesti antaa suostumuksensa sille, että valtioneuvosto voi vastavakuuksia vaatimatta antaa valtiontakuun valtioneuvoston erillisellä päätöksellä, siinä määriteltävine ehtoineen taannehtivasti, 25.9.2001 lukien enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan suomalaisten lentoyhtiöiden sotariskin kolmansille osapuolille aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen osalta enimmillään yhteen miljardiin Yhdysvaltain dollariin (1 000 000 000) asti vahinkotapahtumaa kohden ja

että nämä määräaikaiset valtioneuvostolle myönnetyt valtuudet ovat voimassa 31. päivään maaliskuuta 2002 saakka (Uusi).

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Kari Rajamäki /sd	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Olavi Ala-Nissilä /kesk (osittain)	Sakari Smeds /kd
	Pirjo-Riitta Antvuori /kok (osittain)	Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
	Matti Huutola /vas	Kari Uotila /vas
	Timo Ihamäki /kok	Jukka Vihriälä /kesk
	Seppo Kääriäinen /kesk	vjäs. Liisa Hyssälä /kesk
	Reijo Laitinen /sd	Ulla Juurola /sd
	Hanna Markkula-Kivisilta /kok	Bjarne Kallis /kd (osittain)
	Tuija Nurmi /kok	Kari Kantalainen /kok
	Virpa Puisto /sd	Pekka Kuosmanen /kok (osittain)
	Ola Rosendahl /r	Anu Vehviläinen /kesk.
	Matti Saarinen /sd	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko.